

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

3. Implicat etiam metaphysicè, visum, siue sensum aliquem è possibilis
eleuari ad Deum videndum.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94274)

dici nequeat, nisi cum addito supernaturaliter, de oculis
solum corporis absolute venit intelligendum. Secundò
verba Pauli 1. ad Timoth. 1. *Immortali, & insubili-*
magni ad hanc conclusionem momenti sunt. Cum enim
zque insubibilis, atque immortalis asseratur ibi Deus: ac
Deum moti, seu mortalem adhuc diuinitus, & potentia
absolutus esse ob ibi asseram eius immortalitatem repu-
gnat: ergo esse visibilem adhuc diuinitus, oculis cor-
poris ex insubilitate inibi assera repugnabit. Succe-
dit concors Patrum in hanc conclusionem conspiratio
Augustini locis citatis. n. 2. Athan. Ambros. Hieron. Naz.
citati ab eodem Augustino epist. illa 111. quos, & Origene-
nem, Ambros. & alios recitat Salas 1. 2. t. 2. d. 5. sect. 1.
imò S. August. epist. proximè citata ita tandem rem, qua-
si dubius, relinquere, tamen contra Episcopum illum ali-
ter sentientem, cui placidum pollicetur auditum, multa
à se proponenda pro sua hac, & nostra conclusione testi-
tur: conueniunt in eadem conclusione Scholastici omnes
ad vnum S. Thom. 1. p. q. 12. art. 3. vbi Caiet. Bannez,
Molina, Valencia citatur. Vazq. d. 40. cap. 2. Soar. 2. de
Attribut. cap. 6. Arribal tract. 1. t. 1. d. 1. c. 1. Heriz d.
43. Granad. tract. 4. d. 1. Quirós supra sect. 2. Ripalda, &
Recentiores Murciani supra in sua manuscriptis de vi-
sione.

4. A ratione verò plura argumenta supererunt à po-
teriori, & absurdis. Primò enim, si potentiam visiuam ex-
tra obiecta, ad quæ extendi perpetuis experimentis didi-
mus, diuinitus diuagari posse admittamus: non erit vi-
de audire colore clare percipere, & olfactum perci-
pere sonum, aut saporem diuinitus posse negemus. Secun-
dò neque erit ratio villa, ob quam reliqui sensus à visu
Deum clare percipere supernaturaliter nequeant. Ac
proinde Deus propriè, & in se audiri, offerri, palpari, gu-
starique diuinitus poterit, quæ in nullis mentem, imò
neque in amentiam hæcenus venerit. Si autem, ut hæc vi-
rentur absurda, obiectorum sensus cuiusque sphaera iuxta
ea, quæ ab vnoquoque eorum percipi hæcenus experti
sumus, statuenda, definiendaque à sanis Philosophis, &
Theologis est: Cum huc vique nihil aliud, quàm colo-
rem, & lucem percipi à potentia visiva, quæ de facto est,
expertis fuerimus, nihil vitæ ab ea percipi, etiam diuini-
tus posse fatendum necessarium est: ac proinde nec Deum,
qui nec lux est, neque color, diuinitus ab ea percipi pos-
se: secundum absurdum: quia, si visus hominis diuini-
tus, & eleuatione per donum aliquod supernaturale, siue
transiens, siue permanens eleuari posse ad Deum clare
videndum admittatur; poterit etiam brutorum visus, qui
non magis coarctatum, quàm ille, obiectum habet, imò
circa illud idem acrior est, & viuidiùs, acutiùsque versa-
tur, eleuari diuinitus ad Deum clare videndum: vti ex ra-
tionibus, & modis omnibus, qui ab aduersariis excogitati
sunt ad visum nostri eleuationem, imò, qui excogitari pos-
sunt facile patebit.

5. Ratio verò à priori, quæ ex eadem experientia
sphaera obiecti visus nostri desumitur, variè à Doctoribus
proponitur, varièque à pluribus impugnatur. Quomodo-
cumque enim efformetur in hanc recidit tandem: vt po-
tentia cognoscitiua circa aliquod obiectum versari diuini-
tus, & per eleuationem supernaturalem queat, circa
quod naturaliter versari nequit, opus est, vt virtutem in-
trinsecam, & saltem partialem, seu inchoatam habeat
ad versandum circa illud. Hoc principium physicè, &
metaphysicè euidens est. Nam cum cognoscere obie-
ctum non sit vtcumque cognitionem eius producere (siue
ea in actione, siue in qualitate consistat) cum Deus, habi-
tus, & species nostram cognitionem producant, & tamen
non ea cognoscant: sed requiruntur, vt ea productione co-
gnitionis viuat actu cognoscens: cognitio enim vita
actualis est cognoscens. Cum autem ex alia parte vita
actualis viuentis essentialiter sit motus, seu actio viuen-
tis, quæ hoc se perficit, ac mouet: necessum est, vt in vi-
uente cognoscere intrinseca sit virtus actiua ad id, quo
actu viuunt, perficitur, ac mouet sese: ac proinde ad cogni-
tionem circa obiectum, quod possit, siue naturaliter, siue
supernaturaliter versari; quin tota adequata virtus ad
versandum circa obiectum aliquod indi à Deo viuenti
possit. Ex quo principio euidenti, vt dixi, tam physicè,
quàm metaphysicè t. 5. nostram Controuers. qui est se-
Christoph. de Ortega, de Deo vno, Tomus I.

cundus de ente supernaturali contra Recentiores Thomistas
evidens habitus supernaturales totam rationem, & vir-
tutem agendi actus supernaturales esse non posse. Contra
quos ibi notabamus in opposito principio repugnantiam,
quàm nobiscum asserunt in præfenti, vt Deus oculis cor-
poris nostris videatur, stare non posse: quare apertè
hosce vtrobique à consequentia debita, sicut in aliis suis
doctrinis deficere. Secundò: idem principium probatur
ab absurdo manifesto: quia alias, si tota actiua virtus ad
viuendum actu, seu vitaliter operandum, & cognoscendum
obiectum indi à Deo possit, lapis, aut lignum vitaliter ope-
rari, & cognoscere posset: quod est non viuentia, super-
naturaliter viuentia esse posse: quidni brutum supernatu-
raliter homo esse queat?

6. Eo autem principio omnino euidenti pro maiori
positro, hæc subsumitur minor. Atqui in visu nostro nulla
est intrinseca adhuc inchoata virtus, seu partialis ad ver-
sandum circa Deum: ergo nec diuinitus eleuari potest,
ad versandum circa Deum, seu ad eum videndum. Con-
sequentia est euidens. Tota difficultas est in adtribuenda
minori, atque à variis obiectionibus, & instantiis Docto-
rum vindicanda. Ea vero minor ab omnibus ratione ali-
ter, vel aliter efformata, sic tandem probatur. Nulla po-
tentia cognoscitiua habet intrinsecam virtutem, adhuc
partialem, seu inchoatam, ad versandum circa obiectum,
quod extra sui obiecti sphaeram positum est: ergo in no-
stro visu ne partialis quidem, seu inchoata virtus intrinse-
ca est ad versandum circa Deum, siue ad eum videndum.
Maior est per se, & ex terminis nota: quare tam physicè,
quàm metaphysicè euidens. Minor non est per se nota,
imò neque ita euidens apparet (vt dicendis cert. 3.
constabit) quin à pluribus solum probabilis in omni ordi-
ne, tam physico, quàm metaphysico iudicatur. Mihi ve-
rò, vt minimum physicè euidens semper fuit. Physica enim
principia ex his, quæ sub physicam, & constantem no-
stram, & inconcussam experientiam cadunt, euidencia in
eo ordine euadunt. Sub talem vero experientiam venit
visum nostrum, nonnisi ad colorem, & lucem, tanquam
ad obiecta extendi, extra quæ remotissimè Deus est: ergo
Deus extra sphaeram obiectiuam nostri visus positiui eui-
denter physicè est, vt in illa minori assuebatur. Huc, vt
dixi, recidunt argumenta omnia, quæ aliis verbis exten-
dunt Recentiores, de impotentia cuiusvis potentie ad vi-
uendum alio vitæ genere, quàm sibi connaturali virtute
innato, & intrinseco dicere volunt actiua, & passiva (quam
vocant capacitatem) vt videre est in nostro Quirós sect.
2. An verò repugnantia hæc physica visus nostri ad Deum
clare videndum, metaphysicam etiam repugnantiam, tam
pro eo, quàm pro omni materiali visu, & sensu possibili
inducat, videbimus cert. sequenti.

CERTAMEN III.

*Implicat, etiam metaphysicè, visum, siue
sensum aliquem è possibilibus eleua-
ri ad Deum videndum.*

1. Conclusio est omnium Theologorum, si illos ex-
cipias memoratos cert. 1. n. 3. & nehi quidem,
possibile positiuè asserunt sensui aliquo, etiam è possibili-
bus, Deum in se, & clare percipi posse, sed solum de
repugnantia, aut non repugnantia non constare, vt vide-
re est in Valencia citat. p. 8. & aliis citatis. Sed hic ta-
men repugnantia ostendenda à nobis est sensus materia-
lis cum potentia innata percipiendi in se, & clare Deum.
Hanc assignant nonnulli: quia sensus quini essentia
sua materialis, & diuisibilis potentia est, cuiusque
actus diuisibilis, & materialis necessariò erit: ergo ne-
quit attingere obiectum spirituale, & indiuisibile, cui-
usmodi est Deus. Sed hanc rationem in Philosophis
antiquis parui videtur fecisse Augustinus citato loco,
de Ciuit. Dei: imò impugnasse ex eo, quod materialia
à potentiis spiritualibus percipiuntur: quare mirum non
est, si

esse, si spiritualia à corporeis percipi queant. Illud de diuisibilitate, & indiuisibilitate eodem modo confutatur: quia indiuisibili potentia, & actu spiritualibus corporea obiecta, & diuisibilia percipiuntur. Quidni à potentia diuisibili corporea? prater quam quod animam, & potentiam sensibilem diuisibilem essentia sua esse falsum est: cum animas imperfectorum brutorum indiuisibiles esse longe probabilius sit.

2. Dices cognitionem corpoream obiecti indiuisibilis fore necessario in duplici loco naturaliter, quod implicat: quia totius obiecti perceptio erit in omnibus organo partibus, & singulis. Sed respondetur facile, negando cognitionem illam indiuisibilis obiecti esse inconueniam, & indiuisibilem in se, ac proinde non esse totam in singulis partibus organi, sed in omnibus simul: sicut de speciebus impressis corporeis, quæ de facto sunt, philosophamur. Sed adhuc pro impotentia sensus, & cognitionis materialis ad percipiendum obiectum spirituale dices, quia experimur res, quo magis extensionis inexteres, & corporeitatis, minus esse sensibus corporeis perceptibiles: quare implicat id, quod omnino fugit extensionem, & materialitatem aliquo modo esse sensu materiali perceptibile: atqui spiritualia omnia, ac præcipue Deus, omnino fugiunt materialitatem, & extensionem: ergo sensu nullo materiali percipi poterunt. Sed responderi potest experientiam hanc de sensibus, qui de facto sunt esse, ac proinde non necessario de omni sensu possibili, idem euincere. Secundo: adhuc de sensibus, qui de facto sunt, non probari eiusmodi experientia, quod indiuisibilia corporea, quæ omnem etiam extensionem fugiunt, clarè percipere diuinitus non possint.

3. Secunda repugnantia ex proportionem necessaria inter potentiam, & obiectum delimitur: nulla enim inter potentiam materialem, & obiectum spirituale, maxime nobilissimum, & spiritualissimum, vti Deus est, inuenitur. Ceterum proportio inter potentiam cognoscitivam, cuiusque obiectum requisita entitate, siue perfectione entitativa non est, vt patet in potentia creata intellectiva, quæ Deum increatum ens nobilissimum, acque infinitum potest clarè videre. Quo alteri repugnantia ex improportionem cognitionis materialis ad obiectum spirituale, ac Deum præcipue occurrat: tertia repugnantia nostri Herize. n. 31. sumitur ex eo, quod potentia cognoscitivæ, quo perfectiores ex extensionem sphaeram obiecti necessario, & essentialiter habent, ac proinde intellectus, qui perfectior omni sensu etiam possibili est, debet habere sphaeram obiecti extensionem: quam non haberet, si Deus sensu aliquo possibili percipi posset. Nam eodem creata omnia, vt potest imperfectiora, percipi valent. Sed primo: vt potentia cognoscitivæ nobilior sit, sat est si perfectioribus actibus, quam ignobilior omnino idem obiectum possit percipere. Secundo: ex eo, quod potentia nobilior obiectum percipere queat, non statim inferatur posse attingere reliqua minus perfecta, vt patet in visu, qui colorem, & lucem potest percipere, non autem ignobiliora his plura.

4. Licet autem subtiliter excogitata hæc sint, vt præfata repugnantia emolliantur, censio adhuc repugnantiam metaphysicam, etiam esse in eo, quod sensus vllus materialis possibilis sit, qui Deum, imò neque spirituale aliquid percipere queat. Cui ostendendo præmitto, principia metaphysica plura experientis certis, & constantibus à nobis comparari, quæ non ex physicis motibus sensibilibus externis præcis habentur, ex quibus principia physica comparantur. Experientia vero, quæ de cognitionibus, siue materialibus, siue immaterialibus capiuntur, è motibus sensibilibus præcis non capiuntur: cum, ne corporeæ quidem cognitiones sensibiles externe sint. Quare, quæ ex eiusmodi experientis euidentia principia sunt, late solum physica principia dicuntur, præcipueque sunt animalica. Secundo animaduerto: ex principis siue physicis, siue animalicis per similes experientias habitis metaphysica alia principia deduci, vniuersalia quidem, ac proinde à materia, & singularibus abstractiora, ac ideo propriè metaphysica: quæ quidem rationi naturali metaphysicæ stando, ita debent esse veneranda: vt, si fide, quæ licet obscurior nobis, certior tamen omni naturali euidentia metaphysica est, omnino summa,

rata, atque indefectibilia debeant à Philosophis, & Theologis haberi.

5. Hinc prima repugnantia etiam clarè percipiendi Deum sensu quouis materiali possibili sit ex principio illo metaphysico ex sensibus, qui de facto sunt in eis deprehensum peritum: quod spirituale nequit à potentia corporea percipi. Quod non neglexit Augustinus, licet rationem dubitandi pro sua subtilitate mouerit: cum tandem rationi dubitandi nunquam acquieuerit, sed potius eam neglexit, oppositam semper ei conclusionem constanter vique tenens: imò in ea ratione dubitandi solam improportionem entitativam obiecti, & potentie attendit: non autem potentie, & obiecti, ex qua à nobis, & Scholasticis hætenus repugnantia petita est. Sic ergo ratio repugnantie huius prima instituitur. Potentia, siue sensus materialis, quæ talis, improportionata est in genere potentie, cum obiecto spirituali quouis, maxime cum Deo: atqui nulla potentia ita improportionata cum aliquo obiecto potest adhuc diuinitus circa illud versari: ergo neque vllus materialis sensus, aut visus potest circa spiritualia, ac Deum præcipue versari. Maior probatur: quia nullo sensu corporeo animus rationalis, aut eius habitus, & actus naturales, ipsis satis communiter percipiuntur naturaliter: & tamen obiecta prioris naturalia sunt, ad quorumque perceptionem principium supernaturale non requiritur: atqui obiecta naturalia, & quæ principium supernaturale ad sui perceptionem non requirunt satis approximata potentie cognoscitivæ, nequeunt non ab ea naturaliter percipi nisi ob improportionem potentie cum illis tanquam obiectis: ergo potentie materiales, quæ tales sunt improportionate cum spiritualibus, ac proinde cum Deo, improportionem non solum entitativam, sed potentie & obiecti.

6. Dices primo improportionem illam potentie, & obiecti, seu obiectum non competere sensibus, qui de facto sunt, ratione sensus corporei, vt sic, sed quæ tales sensus sunt in suis speciebus constituti. Sed contra primo: quia, si ex speciali ratione talis sensus competeret ea improportio visui, non competeret olfactui, qui diuersam, imò aduersam rationem speciem habet (& idem est de reliquis) ergo cum omnibus ea improportio competat, ratione communis omnibus corporeis, seu materialitatibus competit. Dices secundo, ratione prædicati communis non vniuersalis corporeitatis, sed inferioris, & strictioris, in quo sub prædicato corporei sensus nostri cum possibilibus conueniunt. In primis solutio est contra Patres citatos cert. 2. n. 3. (maxime contra Augustinum epist. illa 111. qui, ne Deum corporeum putare crederetur, sensu corporeo videri posse negabat) qui ex prædicato corporei non posse Deum sensibus nostris percipi aiunt. Secundo, si sensus possibiles sunt visus & eiusdem rationis cum nostris erunt: si autem sensus communis pro omnibus obiectis nostrorum omnium percipiendis cogitur, sat à nostris distinguitur, neque cogitabitur, quin in eo sit aliquid speciale, ob quod spiritualibus obiectis improportionatus esset, nisi sit prædicatum corporei, ob quod sensus interius, qui ad omnia sensuum obiecta extenditur, improportionatur. Dices neque ab intellectu spiritualia percipi pro hoc statu, vt patet, etsi ipsi propè ad sint, neque tamen inde argui horum cum illo obiectum improportionem: verum huius ratio est, dependentia intellectus pro hoc statu à sensibus, & phantasmatis in cognoscendo, quam sensus non habent.

7. Secunda repugnantia sit ex principio eidem experientie innitenti, & alio principio metaphysico, nempe nullam potentiam extra sphaeram sui obiecti dinagari, adhuc diuinitus, ad aliud posse. Constat autem sensus materiales. v. g. visum extra colorem, & lucem nihil aliud obiecti habere: nihil autem spirituale, nedum Deus, color, & lux, aut sensibile aliquid est. Cogitare vero potentiam sensibilem, quæ extra sensibilia vagetur extra principia omnia, imò contra omnia principia metaphysica est: ac proinde metaphysicè repugnat. Quare, vt bene Soar. & Herize inutilis, & chimærica est eiusmodi cogitatio. Tertia repugnantia est: quia nulla potentia inchoatam, & partialem ad versandum circa illud chæ, & in se percipiendum habere, in quod aliquo modo licet imperfecto

perfectio naturaliter non versetur, ut patet in potentiis omnibus, quæ nouimus, ex quibus principium hoc metaphysicum desinitur. Et probatur à contrario: quia ipsi aduersarij consentientibus (ut videre est in Quir. sect. 4.) ideo in intellectu potentia inchoata, & partialis ad videndum clarè Deum admittitur, quia aliquo modo (licet imperfecto) versari circa Deum potest. Ideoque Deus intra sphaeram obiecti intellectus esse conuenitur.

CERTAMEN IV.

Vigentes repugnantie huius probationes.

1. **E**T hæc quidem satis euincunt ex principiis metaphysicis, quæ habemus, præfatam repugnantiam euincit, potentia autem opposita possibilitatem non solum ex illis non probari, sed neque ex illis probabilem esse posse. Sed vigentes proferamus repugnantie huius argumenta ex purè metaphysicis naturalibus principiis aduersum interduem ex principiis certioribus fidei, quibus Christiana Theologica Metaphysica vti debet. Quaræ repugnantie huius ratio sit. Implicat potentiam sensitiuam esse intellectum; atqui, si tendere posset, adhuc diuinitus, in Deum clarè percipiendum, potentia illa esset intellectus; ergo implicat potentia sensitiua, quæ in Deum in se, & clarè percipiendum tendere posset. Distinguit maior Quir. esse intellectum obiectiuè, & extrinsecè, id est extendi ad omnia obiecta intellectus; neque, & subiectiuè & intrinsecè; concedo: & opposito modo concessa, & negata minori labalcit consequentia. Sed contra est, quia per ipsum sect. 2. n. 12. & per indubitatum Metaphysicam potentia vitales cognoscitiue diuersificantur, atque specificantur per obiecta; non quidem tanquam per intrinsecam constitutentia potentias physice, vel metaphysice, sed tanquam per essentialia connotata, & argumenta infallibilia identitatis potentia, si eadem omnino obiecta habeat, & diuersitatis si diuersa; ergo, si eadem omnino obiecta illius potentia, & intellectus sint, potentia illa sensitiua intellectus non solum extrinsecè, & obiectiuè, sed intrinsecè, & subiectiuè, seu in ratione potentie erit.

2. Quod autem idem omnino obiectum potentia illius, & intellectus foret, ac sub eadem omnino ratione probatur, ac simul duplex, quæ esse posset, eius solutio præoccupatur. Deus enim sub nulla alia ratione cognoscibilis ex parte obiecti, & sui est, nisi sub ratione entis, & veri: ergo sub ea ratione ab illa potentia sensitiua cognoscetur. Vnde sit ea omnia, quæ entia, veraque sint, sub ea etiam ratione potentia illius sensitiue obiecta esse: ac proinde idem omnino, & sub eadem potius ratione potentia illius, & intellectus obiectum esse, ut erat ostendendum. Nec refert: non esse eandem potentiam: quia illa esset corporea, intellectus autem spiritualis. Id enim est implicatio, quam deducimus: nempe potentiam, quæ ex identitate adequata obiecti, & rationis, sub qua tendendi nobilissima, & spiritualis potentia eadem cum ipsa, ac proinde æque nobilis, & spiritualis conuenitur, corpoream, & spiritalem ab aduersariis implicatoriè affirmari. Inde vero inferitur fore eiusmodi potentiam discursiuam, atque appetitum ei respondentem liberum, etiam circa honestum, quod eo sensu proponi absque dubio posset: vnde bene, & malè agere moraliter, præmiūque vitæ æternæ promereri: vnde & eius immortalitas æque, atque animi rationalis infertur: quæ omnia, licet Arriaga citatus deorocet, adeo sunt absurda, ut deorare sana mens, non nesciat solum, sed exhorreat. Nec video quo pacto neget sensus illius spiritualitatem, merito eius, & immortalitatem admittit: nisi, ut duo contradictoria, quæ virtute admittit, expresse non fateatur. Modestius illationem negant Quir. dicens, sensum illum spiritualia, ac Deum solum apprehensiuè posse pertingere, non autem iudicari, & discursuè: qui actus perfectioris rationalis nostri animi sunt, ad quos proinde ab imperfectiori illo eliciendos consequentia non fit. Ceterum cum ea sub ratione

Christoph. de Ortega, de Deo Vno. Tomus I.

veri perciperet, vis circa illa iudicatiua negari eiusmodi sensui non potest, ut constat ex dictis controuersiis nostris de anima: discursus verò actus imperfectior est iudicio per se terminorum noto, & euidenti, uti in Deo, & Angelis patet. Denique visionem Dei rationalioris vitæ perfectiorem esse actum, quam Fides, & quæuis alia abstractiua cognitio, ut certum statuit Quir. certamine 2. n. 19.

3. Quinta repugnantia huius ratio sit. Quia Dei clara visio est propria, & spiritualis suprema felicitas rationalis creatura, & potentia: ergo implicat creaturæ, & potentia non rationali, & spirituali conuenire: atqui sensus ille possibilis, & viuens, quod illo viueret, nec rationalis, nec spiritalis per nos esset: ergo implicat ei claram Dei visionem conuenire. Nec valere non posse conuenire eis, ut passionem connaturalem, neque in gradu, & perfectione magna, vel summa: quemadmodum, neque calor, qui igni in summo connaturalis est, alteri corpori potest competere. Siquidem Dei visio, nec connaturalis creaturæ rationali est, sed tam in se, quam in radice ipsi supernaturalis, & gratuita: neque ipsi adhuc supernaturaliter in summo competit, sed pluribus creaturis rationalibus in remissiore, & remissiore gradu. Nec magis præstat visionem illam sensus circa Deum non esse iudicium, ac proinde neque rationalis creaturæ felicitatem, quæ non in simplici, sed iudicatiua Dei visione consistit. Contra enim faciunt primò, quæ nuper dicebamus. Secundo: quia bruta suam habent proportionatam felicitatem in perceptione sensibilibus, atque inde orta necessariò fruitione, quin de eis obiectis, quæ percipiunt, iudicium ferant, ut communis Philosophorum opinio fert: ergo, etsi viuens illud, asserto illo sensu possibili Deum clarè in se percipiens, ac videns, nihil de eo iudicaret, sola eius simplici clara perceptione, & fruitione inde suborta supremam rationalis creaturæ felicitatem haberet.

4. Confirmemus has rationes discursu aduersarij Quir. pro impotentia sensuum, qui de facto sunt, ad Deum clarè percipiendum efformato sect. 2. à n. 17. Visio enim, & clara Dei perceptio est in linea vitæ intellectualis, & rationalis: ergo implicat conuenire viuenti non rationali, & intellectuali, sed purè sensibili. Consequentia est legitima: quia non minus implicat viuens purè sensitiuum exercere actus alterius lineæ, scilicet intellectualis, seu rationalis, quam viuens insensibile, aut inanimatum ens exercere actus viuents, sensibilibus, aut animati. Maior est aduersarij citato n. 19. Tum sic. Sensus autem ille possibilis, ac viuens per illum sensibilibus viuens sunt in linea viuents, & potentia purè sensitiua, per hosce: ergo implicat eis conuenire visionem, seu perceptionem claram Dei. Confirmatur: quia ideo non rationalia, & spiritualia nec possunt credere, nec discurre, neque ad hos actus, & similia plura eleuari, quia hæc ad lineam viuents, & potentia rationalis, & intellectualis spectant. Totum discursum confirmat Quir. n. 20. ex Patribus agnoscitibus in homine potentiam eleuabilem à Deo ad actus supernaturales: quia rationalis vitæ sunt, & negantibus alijs, qui vitam rationalem non habent. August. 3. contra Iulian. *Æquè incapacia, ait, gratia eleuationis pecora sicut ligna, & lapides fulgent.* De Incarnat. c. 22. *Neque ulli naturæ credendi facultas insita est, quam rationem non fecit Deus,* cap. 23. *Agnoscat homo in eo se naturaliter (virtute intrinseca, & innata) credere posse, in quo naturam habet Fidei capacem: quod animantibus irrationalibus datum diuinitus non est, utique quia irrationalia Hugo Victorin. q. 238. eleuat in Epist. ad Roman. Est enim oculus talis natura, ut per illum visus exerceatur: si solis radio percutiatur, sine quo visio non est in oculo: nisi tamen talis natura esset, etiam tactus radio non videret: ut lapis & paries non videt, etsi radio solis perfundatur. Sic anima habet potentiam merendi naturaliter (adverbium hoc potentiam afficit, non meritum) quam tamen non potest exercere, nisi splendore gratiæ perfundatur: concluditque: sic ad hoc, ut anima promeretur, duo exiguntur: & gratia, & naturalis potentia.*

5. Sexta demum repugnantia huius ratio sit. Quia, etsi sensus aliquis possibilis spiritalis aliquid creatum, imò creata omnia spiritalia posset clarè diuinitus percipere, cessarentque rationes repugnantie, quas dedimus; in ente spiritali nobilissimo perfectissimoque ratio alia repugnantia

ORTEGA
In A. par
D. Via